

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 685 din 09.10.2019

Dosar nr: 212/2018

Petiția nr: 1664/26.03.2018

Petentă: .....

Reclamat: Inspectoratul Școlar al Municipiului București

Obiect: reclamatul nu a propus Comisiei Naționale de Bacalaureat o metodă de evaluare la simularea națională, „grilă de calculator” conform propunerii Comisiei Medicale București

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentei

1. ....

Numele și sediul reclamatei

2. Inspectoratul Școlar al Municipiului București, Str. Icoanei nr.19, sector 2, București.

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta consideră discriminatoriu faptul că reclamatul nu a propus Comisiei Naționale de Bacalaureat o metodă de evaluare la simularea națională, „grilă de calculator” conform propunerii Comisiei Medicale București.

III. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate pentru data de 04.06.2018 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

5. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 1664/26.03.2018** petenta invocă fapte de discriminare privind dreptul copilului ei, cu dizabilitate locomotorie, de a susține examenul de bacalaureat.

Prin adresa nr.2337/24.04.2018 petenta precizează petitul și menține cele arătate anterior, menționând că fiul său are disgrafie și dislalie, afecțiuni care îl împiedică să susțină proba scrisă pe calculator.

6. Susținerile reclamatului

Prin adresa nr. 2608/02.05.2018. reclamatul invocă excepția lipsei calitatii procesuale pasive a ...raportata la obiectul petiției, pentru următoarele considerente:

- În conformitate cu prevederile art. 43 din Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat, aprobată prin OMECTS nr.4799/2010: * „ (1) Subiectele pentru probele scrise de examen se elaborează de către Centrul Național de Evaluare și Examinare și se stabilesc ținându-se seama de următoarele criterii:

a) să fie în concordanță cu programele școlare și cu programele de bacalaureat, aprobate și publicate de MECTS;

b) să fie proiectate astfel încât tratarea lor să valorifice capacitatea candidaților de analiză, de sinteză, de generalizare și abstractizare din partea candidaților;

c) să asigure o cuprindere echilibrată a materiei studiate, să aibă grad de complexitate corespunzător conținutului programelor de bacalaureat, pentru a fi tratate în timpul stabilit, să solicite demonstrarea competențelor prevăzute în aceste programe..”.

Astfel, ISMB nu are calitate procesuala pasivă în ceea ce privește elaborarea subiectelor pentru probele scrise în vederea susținerii examenului de bacalaureat, aceste atribuții revenind Centrului National de Evaluare și Examinare și aprobate de către Ministerul Educației Naționale. Atribuțiile Comisiei Naționale de Bacalaureat și cele ale Comisiei de bacalaureat județeană/a Municipiului București sunt cele prevăzute la art. 8 și art.II din Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat - 2011 aprobată prin OMENCTS nr.4799/2010, ISMB/ Comisia de bacalaureat a Municipiului București neavând competență în a acorda derogări de la actul normativ mai sus menționat, întrucât nu este emitentul acestuia și nu poate interveni în a modifica sau adăuga alte prevederi decât cele existente.

Reclamatul arată că doamna ..s-a adresat ISMB prin memoriul înregistrat la nr, 7032/16.03.2018 solicitând ca ISMB, prin Comisia de Bacalaureat, să asigure egalitatea de șanse la simularea examenului de bacalaureat pentru fiul acesteia, elevul .. Pr. adresa nr.27091/16.03.2018 MEN a. transmis ISMB aprobarea Comisiei Naționale de Bacalaureat, privind adaptarea condițiilor de susținere a simulării probelor scrise ale examenului de bacalaureat național în anul școlar 2017-2018, pentru elevul .., după cum urmează:

- elevul poate redacta lucrările scrise la cele două probe ale simulării pe laptop/ tabletă, în sală separată, supravegheat audio-video, în prezența a doi profesori asistenți, dintre care un cadru didactic cu specializarea informatică;

- în vederea evaluării lucrarea redactată se listează în sala în care a fost susținută proba, se copiază de către unul dintre profesorii asistenți pe foaie tipizată și se secretizează conform procedurilor aprobate, în prezența candidatului;

- lucrarea listată va fi păstrată în plic sigilat;

- timpul de redactare a lucrării scrise de către candidat se prelungește cu încă 2 ore.

Adresa nr.27091/16.03.2018 a MEN a fost transmisă de către I.S.M.B. Liceului Teoretic National în vederea punerii în aplicare de către unitatea de învățământ a celor menționate în cuprinsul acesteia.

Așa cum rezultă din informarea nr. 266/21.03.2018, adresată ISMB de către conducerea Liceului Teoretic National,, participarea elevului ..la simularea examenului național de

bacalaureat 2018 din datele de: 19.03.2018 si 21.03.2018 s-a defasurat conform aprobării MEN transmisa prin adresa nr.27091/16.03.2018 si tara incidente”.

Reprezentantul legal al elevului a fost informat prin adresa nr.7032/26.03.2018, că adaptarea condițiilor de susținere a simulării probelor scrise ale examenului de bacalaureat național in anul școlar 2017-2018, la Liceul Teoretic National București, pentru elevul .... s-a efectuat cu respectarea aprobarilor stabilite de către Comisia Naționala de Bacalaureat comunicata ISMB prin adresa MEN nr. 27091/16.03.2018.

Având in vedere aspectele menționate mai sus, consideram ca ISMB, prin Comisia de Bacalaureat a Municipiului București si prin Comisia de organizare a simulării naționale din unitatea de invatamant, a respectat in totalitate prevederile art. 91 alin.(4) din Metodologia de organizare si desfășurare a examenului de bacalaureat-2011, Anexa 2 la OMECTS nr.4799/2010, valabila si pentru examenul de bacalaureat in anul 2018, conform prevederilor OMEN nr.4792/2017, susținerile reclamantei neavand un suport real si nici legal.

V. Motivele de fapt și de drept

7. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induce distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”*.

În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

Criteriul de diferențiere este dizabilitatea.

Dreptul atins de diferențiere este dreptul la învățătură, respectiv egalitatea de șanse la simularea examenului de bacalaureat.

Colegiul director, prin petiția depusă și îndreptată împotriva reclamatului, are sarcina de a verifica în ce măsură faptele lui conduc la discriminarea copilului petentei.

Colegiul director constată faptul că, prin adresa nr.30570/18.12.2017, ISMB a comunicat directorilor unităților de învățământ preuniversitar de stat și particular din București, nivel liceal, precum și inspectorilor pentru management instituțional din București că, în conformitate cu OMEN Nr. 479:2/31.08.2017, calendarul examenului de bacalaureat 2018, în perioada 29 ianuarie - 2 februarie 2018 se desfășoară înscrierea candidaților la prima sesiune de examen.

Metodologia privind organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat OMECTS Nr. 4799/31.08.2010 prevede în cazul elevilor care solicită egalitatea de șanse următoarele:

„Art. 91 - (1) La organizarea și desfășurarea bacalaureatului în unitățile de învățământ cu secțiile de liceu pentru elevii cu deficiente se fac următoarele precizări speciale:

a) Pentru un număr de candidați care corespunde cel puțin efectivului unei clase speciale de liceu se organizează subcomisii de bacalaureat...

c) Comisiile de bacalaureat vor asigura condiții de egalizare a șanselor pentru candidații cu deficiente, prin adaptarea procedurilor de examinare la subiectele de concurs unice, în funcție de particularitățile individuale și de cele specifice deficienței respective.

(2) Exemple de asemenea adaptări sunt:

a) asigurarea posibilității de comunicare prin utilizarea sistemului Braille; la elevii nevazatori, respectiv a limbajului mimico-gestual la elevii cu deficiente de auz (inclusiv posibilitatea asigurării, după caz, a unui interpret autorizat);

b) mărirea cu 1-1,5 ore a timpului destinat efectuării lucrării scrise de către candidații cu deficiente motorii sau neuro-motorii, care îi împiedică să scrie normal, sau de către cei cu deficiente vizuale grave;

c) asigurarea scrisului cu caractere mărite la candidații ambliopi;

d) transmiterea prin dictare, la elevii cu anumite deficiente, a informațiilor corespunzătoare subiectelor de examen afisate/prezentate vizual;

e) realizarea probei scrise prin dictarea conținutului acesteia, de către candidatul cu deficiente, către un profesor asistent, de alta specialitate decât cea la care se desfășoară proba respectiva.

(3) Candidații cu deficiente din liceele obișnuite pot beneficia, după caz, de prevederile punctului anterior, în baza...unei adeverințe medicale eliberate de comisia medicală județeană/a municipiului București de orientare școlar-profesională. Acolo unde nu se vor realiza condiții de egalizare a șanselor, candidații vor fi orientați spre comisia de bacalaureat într-o unitate de învățământ cu secție de liceu de învățământ special...

Art. 92 - (1) În situații excepționale, pentru elevii imobilizați la pat, temporar sau definitiv, pentru cei școlarizați la domiciliu, ca și pentru cei care suferă de boli contagioase, comisiile de bacalaureat județene!a municipiului București pot organiza susținerea probelor la locul imobilizării, simultan cu toți candidații din țară.”

Totodată, destinatarii adresei 30570/18.12.2017 sunt rugați să informeze elevii din cadrul unității de învățământ, care vor susține examenul de bacalaureat 2018, în legătură cu aplicarea articolelor menționate cu indicarea locațiilor și a persoanelor cărora trebuie să li se adreseze în acest scop.

Comisia de Bacalaureat a Municipiului București va solicita aprobarea MEN pentru cazul elevilor indicați la art 92 (1).

Cu adresa nr. 27091/16.03.2018, M.E.N transmite ISMB faptul că, urmare adresei Direcției de Sănătate Publică a Municipiului București nr. 3037/26.02.2018, înregistrată la Ministerul Educației Naționale cu nr. 27091 /01.03.2018, având în vedere diagnosticul și recomandările din Referatul de expertiză medico-pedagogică nr. 26180/21.02.2018, eliberat

de DSPMB, precum și adresa nr. 249/14.03.2018 a Liceului Teoretic Național, în baza prevederilor art. 91 alin. (4) din Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat' - 2011, Anexa 2 la OMECTS nr. 4799/2010, cu modificările ulterioare, valabilă și pentru examenul de bacalaureat național 2018 conform prevederilor OAAEN nr. 4792/2017, Comisia Națională de Bacalaureat a aprobat adaptarea condițiilor de susținere a simulării probelor scrise ale examenului de bacalaureat național, în anul școlar 2017-2018, pentru ...elev în clasa a XI-a la Liceul Teoretic Național, astfel:

- elevul poate redacta lucrările scrise la cele două probe ale simulării pe laptop/tabletă, în sală separată, supravegheată audio-video, în prezența a doi profesori asistenți, dintre care un cadru didactic cu specializarea informatică;
- în vederea evaluării, lucrarea redactată se listează în sala în care a fost susținută proba, se copiază de unul dintre profesorii asistenți pe foaie tipzată și se secretizată conform procedurilor aprobate, în prezența candidatului;
- lucrarea listată va fi păstrată în plic sigilat;
- timpul de redactare a fiecărei lucrări scrise de către candidat prelungește cu 2 ore.

Comisia de Bacalaureat a Municipiului București și comisia de organizare a simulării naționale din unitatea de învățământ răspund de adaptarea și asigurarea condițiilor optime pentru susținerea examenului de către candidat.

Art. 2 alin (4) din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Art.11 alin (1) din O.G. nr. 137/2000 prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.”

Colegiul director constată că dispozițiile privind adaptarea condițiilor de examinare pentru fiul petentei a avut loc anterior depunerii petiției (26.03.2018), prin urmare solicitarea petentei a rămas fără obiect.

8.. Având în vedere documentația examinată, Colegiul director admite excepția lipsei calității procesuale pasive a ISMB în ceea ce privește elaborarea subiectelor pentru probele scrise în vederea susținerii examenului de bacalaureat, aceste atribuții revenind Centrului Național de Evaluare și Examinare și aprobate de către Ministerul Educației Naționale. Modul de soluționare a sesizărilor petentei adresate către reclamat nu a creat o situație de discriminare conform art. 2 alin. 4, respectiv art 11 alin.1 din **O.G. nr. 137/2000**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se admite excepția lipsei calității procesuale pasive a ISMB în ceea ce privește elaborarea subiectelor pentru probele scrise în vederea susținerii examenului de bacalaureat,

aceste atribuții revenind Centrului National de Evaluare si Examinare si aprobate de către Ministerul Educației Naționale;

2. Modul de soluționare a sesizărilor petentei adresate către reclamat nu a creat o situație de discriminare conform art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**;

3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

a) .....

b). Inspectoratul Școlar al Municipiului București, Str. Icoanei nr.19, sector 2, București.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA - Membru

Data redactării: 09.10.2019

Redactată și motivată: L.G. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

